

ภาษาไทย

รหัสโครงการ: **RDG4910011**

ชื่อโครงการ: การสร้างองค์ความรู้เพื่อการปฏิรูปการเมือง

ชื่อนักวิจัย: ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

รศ. ดร. วรเจตน์ ภาคีรัตน์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อ. ปกป้อง จันวิทย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผศ. สิริพรรณ นกสวน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail: somkiat@tdri.or.th

ระยะเวลา: 1 กันยายน 2549 – 31 มีนาคม 2550

รายงานการวิจัยฉบับนี้ระบุปัญหากระบวนการเมือง และนำเสนอข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปการเมือง โดยคณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อเสนอในการปฏิรูปการเมืองจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการรับฟังปัญหาจากประชาชนในแต่ละภาค โดยมีข้อเสนอหลักใน 4 ด้านดังนี้

1. ข้อเสนอว่าด้วยสถาบันการเมือง กล่าวคือ ควรให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วย ส.ส. จำนวน 400 คน ใช้ระบบเลือกตั้งแบบสัดส่วนผสมกับระบบเลือกตั้งแบบแบ่งเขต จำนวนที่นั่งของ ส.ส. ของแต่ละพรรคการเมืองให้คำนวณจากจำนวนเสียงที่พรรคได้รับจากระบบสัดส่วน ส่วนวุฒิสภา ควรประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 100 คน ใช้ระบบเลือกตั้งที่กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกผู้สมัคร ด้วยการจัดลำดับความชอบของตน (Preferential Vote) โดยผู้ชนะการเลือกตั้ง ส.ว. จะต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตนั้น (Majority Rule)

2. ข้อเสนอว่าด้วยองค์กรอิสระ กล่าวคือ ควรจัดโครงสร้างของรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับการใช้อำนาจและภาระหน้าที่ขององค์กรอิสระ โดยแยกองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการ เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง ออกจากองค์กรที่ใช้อำนาจในทางบริหารเฉพาะเรื่อง เช่น กกต. คตง. ปปช. และควรบัญญัติรัฐธรรมนูญ เพื่อประกันความเป็นสถาบันขององค์กรอิสระเหล่านั้น โดยให้รัฐสภาตรากฎหมายจัดตั้งองค์กรขึ้นมารองรับ

3. ข้อเสนอว่าด้วยสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน คณะผู้วิจัยเห็นว่าหลักประกันว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ต้องไม่ด้อยไปกว่าบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญปี 2540 โดยมีข้อเสนอเพิ่มเติมหลายประการ อาทิ การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติต้องเกิดขึ้นทันที เมื่อมีการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ การสร้างกระบวนการแก้ไขกฎหมายดั้งเดิมที่ขัดรัฐธรรมนูญ การสร้างระบบการถอดถอนผู้แทนโดยตรงในเขตของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นต้น

4. ข้อเสนอว่าด้วยมาตรการหนุนเสริมในการปฏิรูปการเมือง อาทิ การปฏิรูปสื่อให้มีความเป็นอิสระ การปฏิรูประบบยุติธรรมให้โปร่งใสและเป็นธรรม และการปฏิรูประบบเศรษฐกิจเพื่อป้องกันการผูกขาดทางเศรษฐกิจ และสร้างกลไกการกำกับดูแลธุรกิจที่มีการผูกขาดโดยธรรมชาติ เพื่อลดส่วนเกินทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นแหล่งทุนของนักการเมือง

คำหลัก: ปฏิรูปการเมือง รัฐธรรมนูญ ระบบการเลือกตั้ง สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา องค์กรอิสระ สิทธิเสรีภาพ

ENGLISH

Project Code: RDG 4910011

Project Title: Preparing Knowledge for Political Reform

Researcher: Somkiat Tangkitvanich Thailand Development Research Institute
Worachet Pakeerut Thammasat University
Pokpong Junvit Thammasat University
Siripan Nogsuan Chulalongkorn University

E-mail: somkiat@tdri.or.th

Project Duration: September 1, 2006 –March 31, 2007

The objective of this study is to propose policy recommendations for reforming the Thai political system. In the course of the study, we reviewed existing literatures on the Thai politics, interviewed over 70 experts and opinion leaders, and solicited opinions from community leaders and the grass roots through a series of public seminars and workshops. Based on the gathered information and our analysis, we propose a set of policy recommendations for political reform in four key areas:

1. Reforming Political Institutions

A key element in reforming any political institutions is the redesign of the electoral system to promote fairer representation while maintaining its governing capability. In particular, we recommend the adoption of the following electoral rules: the House of Representatives be elected under a 'Mixed Members Proportional Representation System' as in the 1997 Constitution, however, the number of MPs would be reduced from 500 to 400. Under the proposed mixed system, each voter will cast one ballot for a candidate in each constituency and another ballot for a political party. The seats allocated to each party under the latter scheme will be proportional to the number of votes it gets from the second ballot.

The Senate directly elected by the voters based on provincial constituencies. The proposed rule for senate election is a preferential voting scheme, similar to that used for electing Australian senators. Elected candidates must receive votes by an absolute majority.

2. Reforming Independent Organizations

A number of the so called 'independent organizations' were created by the 1997 Constitution. Some of these organizations exercise administrative power while others exercise judicial power. Examples of the former are the Constitutional Court and the Administrative Court. Examples of the latter are the Election Commission, the State Audit Commission and the National Counter-Corruption Commission. We argue that these two groups of agencies should be treated differently by the Constitution and its organic laws.

3. Protecting Civic Rights and Freedom and Promoting Participatory Democracy

The research team is of an opinion that the new Constitution should have provisions which guarantee civic rights and freedom not less than that of the 1997 Constitution. Further potential improvements include: protection of rights and freedom must immediately take effect when the Constitution becomes effective, a mechanism to amend existing laws that contradict the Constitution should be set up, and a system of direct recall of misbehaved MPs by voters should be established.

4. Reforming Supporting Institutions

Democracy cannot be consolidated without free media, fair and transparent judicial system and fair competition in the economy. The research team thus recommends the reform of the media, judicial system and economic reform as parts of the political reform package.

Key words: political reform, Constitution, electoral rule, House of Representatives, the Senate, independent organization, rights, freedom